

Acil Kontrasepsiyon

Türkiye Acil Tıp Dergisi 2005; 5(3): 159-160

Özgürel T

Alman Hastanesi

Hormonal acil kontrasepsiyon; korunmasız cinsel ilişki, kontraseptif yöntem başarısızlığı ve ya cinsel saldırı gibi durumlarda kullanılabilir güvenli ve etkili bir kontrasepsiyon yöntemidir. Acil kontrasepsiyon yüksek doz kombine östrojen ve progestin veya sadece progestin içeren oral kontraseptif ilaçlarla gerçekleştirilir. Bazı hastalar bu amaçla kendi özel doktorlarına ulaşabilmektedir fakat örneğin cinsel saldırıya uğramış hastaların postkoital kontrasepsiyonlarında acil servisler anahtar noktalar olacaktır. Geçtiğimiz günlerde bu konu ile ilgili *Annals of emergency Medicine*'da, Ağustos 2005'te yayınlanmış bir makale okudum ve bu makaleyi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Teresa Harrison tarafından Amerika Birleşik Devletleri'ndeki (ABD) 3425 katolik olmayan ve 597 Katolik hastane seçilmiş. Konuşma konusunda eğitim almış bayanlar tarafından bu hastaneler teker teker aranarak acil kontrasepsiyon (önceden hazırlanmış yazılı metni okuyarak) talebinde bulunulmuş ve cevap veren personelin yanıtını forma kaydedilmiş. Her hastane için bağlantı kurulamama kıstası 3 ardışık aramaya yanıt alınamaması olarak kabul edilmiş.

Arayan kişinin ilk sorusu "Acil kontrasepsiyon hizmeti veriyor musunuz?" olarak planlanmış; cevap veren kişinin yanıtı olumsuz ise ikinci soru spesifik olarak cinsel saldırıya uğramış hastalara acil kontrasepsiyon verilip verilmediğini sorgulamaya yönelik olmuş; yanıt yine olumsuz ise, bunu sağlayabilecek bir hastane önermeleri istenmiş. Bu telefon konuşmaları bağlantı kurulamayınca, aranılan kişinin önereceği hastane olmamasını veya acil kontrasepsiyon hizmeti alınca kadar devam ettirilmiş. Sonuçlar aşağıdaki Tablo'da gibiymiş.

Sonuçlara bakılacak olursa Katolik olmayan hastanelerin %42'si ve Katolik hastanelerin %55'i cinsel saldırıya uğramış hastalara bile acil kontrasepsiyon sağlayamamaktadır. Katolik hastaneler Katolik olmayan hastanelere göre daha fazla cinsel saldırıya uğramış hastalara acil kontrasepsiyon sağlama eğilimindedirler. Kendi hastanelerinin acil kontrasepsiyon sağlayamayacağını söyleyen hastane personellerinin sadece yarısı hastaları doğru bir merkeze yönlendirebilmiştir.

Sonuç olarak hastaların acil kontrasepsiyon yöntemini kullanabilmeleri için;

1. Hastaneler, eczacının reçete olmaksızın acil kontrasepsiyonda kullanılan ilaçları hastalara verebilmesi için standart ilaç tedavisi protokolleri oluşturmalı,
2. Acil kontrasepsiyon kullanımını destekleyen yazılı bildirimler hazırlanıp ilgili yerlere dağıtılmalı,
3. Acil kontrasepsiyon isteyen hastaların doğru şekilde yönlendirilebilmesi için sağlık çalışanları bilgilendirilmeli ve teşvik edilmelidir.

İletişim Adresi

Dr. Tolga ÖZGÜREL

Sıraselviler Cad. No:119 80060 Taksim,
İstanbul Alman Hastanesi, İSTANBUL
tlgzgrl@yahoo.com

Tablo.

Gerçekleştirebilme ve Yönlendirme	Katolik olmayan (n=3425), No. (%)	Yüzde (%) (n=597), No. (%)
Durum		
Durum ne olursa olsun *AK mümkün değil	1447 (42.2)	328 (54.9)
Bir takım kısıtlamalar ile AK mümkün	1278 (37.3)	172 (28.8)
Hiçbir kısıtlama olmaksızın AK mümkün	595 (%17.4)	30 (%5.1)
Yanıt yok / bilinmiyor/ belirsiz	105 (%3.1)	67 (%11.2)
Yönlendirme		
Doğru yönlendirme	757 (52.3)	154 (47.0)
Yanlış yönlendirme	690 (47.7)	174 (53.0)
Toplam	(100.0)	(100.0)

* AK, Acil kontrasepsiyon